

NEWSLETTER AEQUITAS Nr 20

4 października 2025 r.

UCHWAŁA KOLEGIUM NSA Z 29 WRZEŚNIA 2025 R.

Kolegium NSA w uchwale z dnia 29 września 2025 r. odniosło się do pism Prokuratora Generalnego, który zakwestionował dalsze orzekanie w sądach administracyjnych sędziów powołanych po 2017 r. na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa. W pismach wskazano na możliwość naruszenia prawa przez tych sędziów oraz żądania zwrotu wynagrodzeń.

Kolegium NSA podkreśliło, że orzecznictwo TSUE i ETPC nie uznaje automatycznie powołania sędziego przez KRS po 2017 r. za naruszenie prawa do niezawisłego sądu, trybunały europejskie nie zakwestionowały udziału tych sędziów w składach orzekających, wykonanie wyroku pilotażowego ETPC (Wałęsa przeciwko Polsce) należy do kompetencji ustawodawcy, nie sądownictwa, a strony mogą wnioskować o zbadanie niezawisłości sędziego na podstawie art. 5a p.u.s.a.

W ocenie Kolegium NSA, zaprzestanie orzekania przez 38 sędziów NSA groziłoby paraliżem sądu i naruszeniem prawa obywateli do rozpoznania sprawy bez zwłoki.

To wyważone i odważne stanowisko, które chroni stabilność wymiaru sprawiedliwości i interes obywateli.

<https://www.nsa.gov.pl/aktualnosci/ogloszenia/uchwala-kolegium-naczelnego-sadu-administracyjnego-z-dnia-29-wrzesnia-2025-r/>

PREZYDENT POWOŁA RADĘ DS. NAPRAWY USTROJU PAŃSTWA

Prezydent Karol Nawrocki zapowiedział utworzenie Rady ds. Naprawy Ustroju Państwa – forum, które ma pracować nad przywróceniem standardów państwa prawa i przygotowaniem propozycji zmian ustrojowych. Rada ma być ciałem pluralistycznym, złożonym z ekspertów, prawników oraz przedstawicieli różnych środowisk politycznych.

Celem inicjatywy jest uporządkowanie relacji między instytucjami państwa, wzmocnienie niezależności sądów oraz przygotowanie gruntu pod nową Konstytucję, której projekt ma być gotowy do 2030 roku. Prezydent podkreślił, że działania będą prowadzone z pełnym poszanowaniem obowiązującej Konstytucji i zasad demokracji, a Pałac Prezydencki ma stać się przestrzenią konstruktywnej debaty o przyszłości ustroju Rzeczypospolitej.

W naszej ocenie to ambitna i odpowiedzialna inicjatywa, która może przyczynić się do odbudowy zaufania obywateli do instytucji państwowych, a zwłaszcza sądów, oraz wzmocnienia fundamentów praworządności.

ZAWIADOMIENIE PIERWSZEJ PREZES SĄDU NAJWYŻSZEGO O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA PRZEZ MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI WALDEMARA ŻURKA

Pierwsza Prezes Sądu Najwyższego dr hab. SSN Małgorzata Manowska złożyła zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez Waldemara Żurka w postaci wywierania groźbą bezprawną wpływu na czynności urzędowe Sądu Najwyższego, tj. czynu stypizowanego w art. 232 § 1 k.k.

Powyższe działanie pozostaje w związku z pismami skierowanymi we wrześniu br. do imiennie wskazanych Sędziów Sądu Najwyższego. Minister wskazał w nich, że udział tych Sędziów w składach orzekających i podejmujących uchwały nie mieści się w sprawowaniu władzy sądowniczej i przy wypełnieniu pozostałych znamion – w odniesieniu do osób działania te podejmujących – może zostać ocenione *in concreto* jako określone w art. 231 § 2 k.k. przekroczenie uprawnień albo może zostać uznane za stypizowane w art. 227 k.k. przywłaszczenie funkcji publicznej.

Zdaniem Pierwszej Prezes, próba przedstawienia osób prawidłowo powołanych na urząd sędziów Sądu Najwyższego jako *de facto* uzurpujących sobie te funkcje stanowi nie tylko nieuzasadnione uderzenie w autorytet Sądu Najwyższego, lecz musi także być oceniana jako świadome kreowanie fałszywego stanu faktycznego, mające na celu wywołanie reakcji organów ścigania i delegitymizację orzeczeń wydanych przez cały Sąd Najwyższy. Sędziowie nie nadużywają uprawnień ani nie przywłaszczają sobie funkcji publicznej, lecz działają w granicach mandatu wynikającego z Konstytucji i aktu powołania przez Prezydenta RP. Z tego względu, zapowiedź pociągnięcia ich do odpowiedzialności karnej jest całkowicie bezpodstawna i ma charakter czysto instrumentalny. **Służy nie ochronie prawa, ale wywarceniu presji i zastraszaniu adresatów, aby zaniechali wykonywania swoich obowiązków orzeczniczych.**

Tym samym, nie można mieć wątpliwości, że autor pism, wskazując na możliwość wszczęcia niezasadnych postępowań karnych wobec sędziów podejmujących czynności urzędowe posługuje się groźbą bezprawną w celu wywarcia wpływu na czynności urzędowe SN. Wskazane okoliczności przesądzają, że spełnione są wszystkie znamiona czynu określone w art. 232 § 1 k.k. Uwzględniając fakt, iż wymienieni imiennie adresaci pisma są sędziami Sądu Najwyższego, a zatem organu konstytucyjnego, o którym mowa m.in. w art. 175 ust. 1 i art. 183 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wywieranie groźbą bezprawną wpływu na ich czynności urzędowe wyczerpuje zarazem znamiona przestępstwa określonego w art. 128 § 3 k.k.

Chrome-

[extension://efaidnbmnnnibpcajpcgltclefindmkaj/https://www.sn.pl/sites/Serwis_WWW/SiteAssets/Lists/Wydarzenia/AllItems/Zawiadomienie%20o%20podejrzeniu%20popełnienia%20przestepstwa.pdf](https://efaidnbmnnnibpcajpcgltclefindmkaj/https://www.sn.pl/sites/Serwis_WWW/SiteAssets/Lists/Wydarzenia/AllItems/Zawiadomienie%20o%20podejrzeniu%20popełnienia%20przestepstwa.pdf)

**WYROK TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO
W PRZEDMIOCIE MOWY NIENAWIŚCI**

30 września 2025 r. Trybunał Konstytucyjny rozpoznał wniosek Prezydenta RP dotyczący przesłanek penalizacji mowy nienawiści. Trybunał, w sprawie o sygnaturze Kp 3/25 orzekł, że przepisy ustawy nowelizującej Kodeks karny w zakresie, w jakim do art. 53 § 2 a pkt 6 k.k. – określającego okoliczności obciążające w przypadku przestępstw motywowanych nienawiścią, do art. 119 § 1 k.k. – przestępstwa dyskryminacji, do art. 256 § 1 k.k. – przestępstwa propagowania nazizmu, komunizmu, faszyzmu lub innego ustroju totalitarnego oraz do art. 257 k.k. – przestępstwa napaści z powodu ksenofobii, rasizmu lub nietolerancji religijnej, wprowadzają przesłanki niepełnosprawności, wieku, płci lub orientacji seksualnej są niezgodne z Konstytucją.

<https://share.google/LAP6HJZslpwmVPf5G>

JEDNOSTRONNA NARRACJA, DYSKRYMINUJĄCY DOBÓR PRELEGENTÓW I CIĄG DALSZY BAZOWANIA NA OPINIACH ZAMIAST PRZEPISACH

W Wustrau (Niemcy), w dniach 30 września i 1 października br., odbyło się seminarium polsko-niemieckie dotyczące problematyki praworządności w Polsce w latach 2018-2023 w ujęciu potrzeb oraz oczekiwań wymiaru sprawiedliwości i organów ścigania, organizowane przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury we współpracy z Niemiecką Akademią Sędziowską.

W celu zapewnienia jednostronnej narracji, dobierano prelegentów według prezentowanych przez nich zbieżnych poglądów. Na liście prelegentów znaleźli się bowiem głównie przedstawiciele stowarzyszenia sędziów „Iustitia” czy wiceminister sprawiedliwości Dariusz Mazur. Natomiast, pomimo powierzenia przygotowania referatu na temat „Wyboru sędziów Sądu Najwyższego w Polsce” sędzi dr Monice Smusz-Kuleszy, została ona poinformowana, że z uwagi na „zmiany programowe” nie wygłosi już przygotowanego referatu, a referat na ten temat przedstawi SSN Bohdan Bieniek.

Należy niestety przypuszczać, że **organizatorzy doszli do przekonania, że narracja Pani sędzi nie będzie się właściwie komponować z wystąpieniami innych prelegentów, zwłaszcza, że przydzielona jej tematyka nie została usunięta z programu, a przydzielona innej osobie.**

Wszyscy prelegenci - bez względu na temat referatu - mówili o wadze Krajowej Rady Sądownictwa, wadze nowych izb i sędziów w Sądzie Najwyższym, wadze Trybunału Konstytucyjnego, zniszczeniu niezależności sądów przez PiS oraz wadach sędziów nominowanych od 2018 r., utrwalając niepolegający na prawdzie przekaz. Większość referatów nie bazowała na żadnych przepisach i faktycznie wygłaszane były wyłącznie opinie referentów, oparte na czysto politycznym przekazanie.

<https://niezalezna.pl/polska/sedziowie-z-polski-jada-do-niemiec-mowic-o-praworzadnosci-nagle-odkryli-ze-ktos-moze-popsuc-ich-narracje/552908>